Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ—МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Советэй орган

№288 (3288) | 1940 декабриин 13, пятница | СЭН 10 МҮНГЭ

В. П. Чкаловта памятник бодхоогдохонь

МОСКВА. В. П. Чкаловай нүгшэһөөр 2 жэлэй ойн үдэртэ, Горькын город дээрэ агуухэ летчигтэ памятник бодхоогдохо байна. «Всехудожник» комбинадай скульптурын мастерской соо скульптор И.А. Менделевичын проектээр хэгдэһэн, летчигэй 5 метр бронзово дүри шудхагдаба.

Горькын город дээрэ В.П. Чкаловта памятник декабриин 15-да бодхоогдохо байна. Памятнигые бодхоолго дээрэ, агуухэ летчигэй түрэлхид, Москвагай уранзураашад, скульпторнууд ба архитекторнууд, Чкаловай хани нүхэд ерэхэ юм. Памятник хадаа Волга тээшэ харагдаха, городой эгээн һайхан газарта бодхоогдоно.

(ТАСС).

Хүдэлмэришэн ангиин ерээдүйн нэмэлтые анхаралгаар ба оролдолгоор хүреэлхэ

Олзоборилгын, түмэрзамай училищинуудта ба фабрико-заводуудахи һургуулинуудта һуралсалай түрүүшын жэл декабриин 1-һээ эхилбэ. 600.000 үлүүтэй мэргэжэлтэ хүдэлмэришэд: металлистнүүдые, металлургнуудые, химигүүдые, горнягуудые, нефтянигүүдые, барилгашадые, түмэрзамай ба хөлхөө-холбооной хүдэлмэришэдые, гол мүрэнэй ба далайн транспортын хүдэлмэришэдые бэлэдхэлгэ эхилэгдэв.

Нютагуудахи партийна, советскэ, профсоюзна ба комсомольско организацинууд болбол таталгын амжалтатайгаар үнгэргэлгэдэ, училищинууд ба ФЗО-гэй һургуулинуудта материально-техническэ базануудые бэлэдхэлгэдэ нилээд ехэхэн хүдэлмэри хэһэн байна. Ажалай резервнүүдые бэлэдхэлгэдэ олонхи нютагуудта нилээ партийна ба нилээ гүрэнэй хэрэгтэ хандаһан ёһоор хабадаба. Училищинууд ба һургуулинууд ехэнхидээ һуралсалай байрануудаар, мастерскойнуудаар, түхеэрэлгэнүүдээр, зэбсэгүүдээр, хамтын байрануудаар, хоолоолгын газарнуудаар хангагдаба; инспекторнүүдэй, мастернүүдэй, багшанарай мэргэжэлтэ кадрнууд шэлэгдэн үгтэбэ.

Мүнөө таталгын амжалтатайгаар үнгэргэгдөөд, һургуулинуудта ба училищинуудта һуралсалайнь эхилээд байхада, татагдагша залуушуулһаа мэргэжэлтэ хүдэлмэришэдые бэлэдхэлгэ зундөө бүтэнэ бээз гэжэ бодохо болоо һаа тон буруу байна. Таталга хадаа ажалай резервнүүдые бэлэдхэлгын зүбхэн лэ түрүүшын алхам, эхилэл болоно. Гүрэнэй ажалай резервнүүдые бэлэдхэлгын амжалтань мүнөө мүн лэ шиидхэгдэхэ ёһотой. Бүхы татагдаһан эдиршүүдтэ зохид ба эрхим һуралсалые хангаха хэрэгтэй. Хүдэлмэришэн ангиин ерээдүйн нэмэлтэдэ бэлэдхэгдэжэ байгшадай һуралсалайнь шанарһаа тэдэнэй мэргэжэлэйнь хэмжээ дулдыдаха байна.

ФЗО-гэй һургуулинуудай һуралсалые һайжаруулгада мүнөө түсхай анхарал эригдэнэ. Хоёр жэлэй торшо соо һуралсаха болзортой олзоборилгын ба түмэрзамай училищинуудһаа ялгаатай, ФЗО-гэй һургуули болбол 6 һарын торшо соо барилгануудта, шулуу нүүрһэнэй, хадын уурхайн ба нефтяной промышленностьда болон, металлургиин ба нилтын мэргэжэлтэ хүдэлмэришэдые бэлэдхэхэ болоно. Олзоборилгын ба түмэрзамай училищинуудта үйлэдбэриин һуралсал хадаа гол түлэб, түсхай мастерскойнуудай соо абуулагдаха байхадань, ФЗО-гэй һургуулинуудай һурагшадые бэлэдхэлгэ болбол барилганууд дээрэ, шахтада, металлургическа заводуудта, үйлэдбэри дээрэ үнгэрхэ байна. Ушар иимэһээ, тэдэнэй үйлэдбэриин һуралсалые зүбөөр табилгада, хүдэлмэриин газарые бэлэдхэлгэдэ онсо анхарал хандуулхыень ажахые эрхилэгшэд ба нилтын организацинуудһаа эригдэнэ. Тиигэбэшье, ФЗО-гэй һургуулинуудта нютагуудахи организацинуудай зүгһөө анхарал хэр багаар хандуулагдана гэжэ хэдэн мэдээсэлнүүд абтаһан байна.

Жэшээлхэдэ, Барилгын наркомадай Пензенскэ трестдэ хабаатай ФЗО-гэй һургуули Пенза дээрэ бии. Тиин, энэ һургуули болбол үйлэдбэриин һуралсалые эрхилхэ хүдэлмэриин һууриар хангагдаагүй байна. Мүн иимэнүүд фактнууд бусад хэдэн олон городуудахи ФЗО-гэй һургуулинуудта үзэгдэнэ.

Тиин, ФЗО-гэй һургуулинуудай зарим һурагшад хадаа өөһэдынгөө һуралсажа байгаа профессидэ хайша хэрэггүйгөөр хандадана. Курска областиин Рышково станци дээрэ барилгашадай ФЗО-гэй һургуули байгуулагданхай. Тэрээндэ 450 хүн һуралсанад. Тус һургуулиин зарим һурагшад хадаа манай орондо барилгын хүдэлмэришэдэй ямар ехэ үүргэтэй байһаниие һайтаар ойлгодоггүй байна. Тэрэшэлэн бусадшье һалбаринуудай ФЗО-гэй һургуулинуудай һурагшадай дунда тусхайта ажахын һалбаринуудай ажалай удхашанарые һайтар ойлгуулалгын хүдэлмэри мүнөө хүрэтэр үшөө гүйсэдөөр табигдаадүй.

Партийна, комсомольско ба профсоюзна организацинууд болбол мүнөө ФЗО-гэй һургуулинуудта һуралсажа байгаа ерээдүйн барилгашадые Советскэ Союзай гайхамшагта барилгашадтай, зуугаад мянгаад шэнэ фабрикануудые, заводуудые, шахтануудые ба электростанцинуудые байгуулагшадтай уулзуулга эмхидхэхэ ёһотой. Хүүшанай хүдэлмэришэд хадаа өөһэдынгөө профессиин тон һонирхолтой байһаниие залуушуудта хөөрэжэ ба тэрэнэй саашанхи ургалтые тодо һонороор заажа үгэхэ байна.

Манай гүрэн болбол олзоборилгын, түмэрзамай училищинуудай ба ФЗО-гэй һургуулиин һурагшадай ажабайдалай хэрэглэлдэ ехэхэн анхаралаа табидаг. Гүрэн хадаа һурагшадые тэдхэлгэдэ хэрэглэлдэ ехэхэн анхарал табидаг. Энэ зээриие шадабаритайгаар гаргашалха хэрэгтэй, һурагшадай эдеэ хоолые һайжаруулха, тэдэнэрэй байрые һайнаар түбхинүүлхэ шухала. Училищинуудай ба һургуулинуудай хүдэлмэрилэгшэд болбол һурагшадта ехэхэн анхарал табиха ёһотой. Ушарынь, гүрэн болбол ерээдүйн мэргэжэлтэй хүдэлмэришэдые хүмүүжүүлгые эдэнэртэ найдана. Гэхэтэй хамта, зарим нэгэн училищинуудай хүдэлмэрилэгшэд болбол энээниие мүнөө хүрэтэр үшөө ойлгоодүй байна.

Сталинска областиин (Донбасс) № 8 ФЗО-гэй һургуулиин хоёр һурагшад редакцида бэшэжэ зууран, һургуулиин директор болбол һурагшадайгаа профессиие шэлэхэ ябадалдань туһалнагүй гэжэ гомодоно. Иимэ фактнуудые ябаалые тэсэжэ болохогүй; энэ хэрэгтэ нютагай партийна организацинууд хамааралсаха ёһотой.

Училищинууд ба һургуулинуудта ляар неделиин саана һуралсалай эхилбэшье һаань, зарим нютагуудта мүнөө үшөө өхөхэн дутуунууд байһаар. Жэшээлэнь, Бакудахи № 4 ба № 6 олзоборилгын училищинуудта һуралсал уни эхилһэн болобошье, байрануудай засабарилга дүүргэгдээдүй байна. № 3 ФЗО-гэй һургуулиин столоводо столнууд ба стулнууд дутуу.

Эдиршүүдэй үйлэдбэриин һуралсалые хүтэлбэрилхын тулада мастернууд бүгэдэ үшөө хүсэд бэлэдхэгдээгүй байһаниинь һуралсалай жэлэй түрүүшын үдэрнүүд элирүүлбэ. һургаха ябадалай ехэхэн опытой болоһон, түрүүшын ФЗО һургуулинуудай хүушан инструкторнуудһаа үсөөн бэшэ отряд мүнөөнэй мастернуудай тоодо бии. Эдэнэртэй хамта, олзоборилгын училищинуудта ба ФЗО-гэй һургуулинуудта шадабари ба мэргэжэл һайнтайшье һаа, һургаха методикотой танил бэшэ олон тооной мастернууд ба хүдэлмэришэд үйлэдбэри дээрэһээ ерэлсэһэн байнад.

КП(б)У-гэй Харьковдахи Сталинска райкомдо һаяхан болоһон, мастернуудай ба һурагшадай суглаан дээрэ, № 3 олзоборилгын училищын мастер нүх. Волосов иигэжэ мэдүүлһэн байна:

— Би слесарна хэрэгые зааваб. Өөрынгөө специальностиие муу бэшээр мэдэнэб, тиин хүмүүжүүлэгшээр хэзээшье хүдэлмэрилөөгүй тулада, мүнөө уярнаб.

Нүхэр Волосовай иигэжэ хэлэһэниие анхаралдаа абаха хэрэгтэй. Гансахан нүх. Волосов иимэ бэшэ. Гүрэнэй ажалай резервнүүдэй нютагуудахи управленинүүд болбол мастернуудые методическэ туһаламжа үзүүлхэ уялгатай.

Хүдэлмэришэн ангиин ерээдүйн нэмэлтэ — олзоборилгын, түмэрзамай училищинуудай ба ФЗО-гэй һургуулинуудай һурагшад болбол партийна, советскэ ба профсоюзна организацинуудай, бүхы советскэ олониитын үдэр бүриин анхарал ба оролдолгоор хүреэлэгдэхэ ёһотой.

(«Правдын» түрүү бэшэгһээ).

Хронико

СССР-эй Совнарком болбол Совнаркомой дэргэдэхи гүрэнэй түсэблэхэ комиссиин түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшоор нүх. М.З. Сабуровые батлаба.

СССР-эй Совнарком хадаа нүх Ф.И. Лютовые өөрынгөө уялга гүйсэдхэжэ шадаагүй дээрэһээнь химическэ промышленностиин арадай комиссарай (кадрые эрхилэгшэ) орлогшын тушаалһаа гаргаба.

Химическэ промышленностиин арадай комиссарай (кадрые эрхилэгшэ) орлогшоор нүх. Н. С. Железняков томилогдобо.

(ТАСС).

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Генерал-полковник О. И. Городовиков. (ТАСС-ын фото).

Гүрэндөө планһаа үлүү продукци үгэхэбди

(БАРГАЖАНАЙ АЙМАГАЙ ЗАГАҺАНАЙ ЗАВОДУУДАЙ ХҮДЭЛМЭРИШЭДЭЭ БА ЗАГАҺА АГНАЛГЫН КОЛХОЗУУДАЙ КОЛХОЗНИГУУДАЙ БЭШЭГ)

ВКП(б)-гэй XVIII съездын шиидхэбэри болбол загаһа бүйлүүлхэ ба консервэ гаргалга ехэдхэхые, нютаг дээрэхи нуур ба сээрэмүүдэй база дээрэ область доторо загаһанай ажахые бүхыһэмжээгээр хүгжөөхыемнай бидэниие уялгална.

Баргажанай аймагай загаһанай промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд ба загаһа агналгын түрүү колхозууд болбол 1940 оной үйлэдбэриин планиие гүйсэдхэлгөөр ехэхэн ажалтануудые туйлаба. Баргажанай-адагай загаһанай завод стахановска хүдэлөөниие дэлгэрүүлэн, загаһа агналгын жэлэйгээ планиие 11 һара соо 129,4 процент, Чапаевай нэрэмжэтэ колхоз — 111,2 процент дүүргэбэ. Хүдэлмэреэ һайнаар эмхидхэһэнэйнь түлөө Баргажанай-адагай загаһанай заводто ба Чапаевай нэрэмжэтэ колхоздо Бурраибтрестын ба загаһанай үйлэдбэриин хүдэлмэрилэгшэдэй союзай Обкомой дамжуулгын Улаан Туг үгтэбэ.

Гэбэшье, бидэнэр хадаа ВКП(б)-гэй XVIII съездын шиидхэбэриие хүсэд бэелүүлхын тулада, загаһанай заводуудай ба загаһа агналгын колхозуудай үйлэдбэриинь аргабайдалые бүрин түгэс хэрэглэжэ шадаадүй байнабди. Социалистическэ соревнованиин ба стахановска хүдэлөөнэй түгые дээрэ үргэхыень республикын бүхы загаһашадые уряалнабди. Стахановска хүдэлөөниие саашадань улам бүри дэлгэрүүлһэнэй үндэһэ һүүри дээрэ, Баргажанай аймагай загаһанай заводууд ба колхозууд болбол загаһа агналгынгаа планиие гүйсэдхэхээсэ гадна, нилээд үлүүгээр гүйсэдхэхэ уялга абана. Баргажанай-адагай загаһанай завод болбол жэлэйгээ планһаа гадна, 2200 центнерһээ доошо бэшэ ба Горячинскын загаһанай завод—800 центнерһээ доошо бэшэ загаһа бэлэдхэхэ, Чапаевай нэрэмжэтэ колхоз—планһаа үлүү 500 центнер загаһа худалдаха, Кировэй нэрэмжэтэ колхоз — 800 центнер, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз — 400 центнер, Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз—250 центнер, Сталинай нэрэмжэтэ колхоз — 100 центнер, «Свободный путь» колхоз—350 центнер загаһа худалдаха уялга абаба.

Гүрэнэй загаһанай заводуудай планаа үлүүлэн гүйсэдхэхынь түлөө ба загаһа агналгын колхозуудай планһаа үлүү продукци тушаахынь түлөө социалистическэ соревнованида манай загаһашад-стахановецууд бүгэдөөрөө оролсожо, өөһэдынгөө предприятиин алдар солын түлөө, өөһэдөө бии бүхы ресурснуудые элсүүлхын түлөө сусаршагүйгөөр тэмсэхэ лабтай гэжэ бидэнэр, Баргажанай аймагай загаһанай промышленностиин түрүүшүүл батаар найданабди.

Загаһанай промышленностиин түрүүшүүл-стахановецуудай зүблөөнэй даалгабараар: **АЛЕКСЕЕВ, БАТУРОВ, ЦИВИЛЕВ, ХАНГАЛОВ, КУШЕЕВ, КОЛМАКОВ, МОЗГОВ, НАМАЛОВ, АРСЕНТЬЕВ, НОЛЕВ ба МЕРТВЕЦОВА.**

Хүүгэдэй байшангуудай хүдэлмэриие һайжаруулха

«Хүүгэдые хүмүүжүүлхэ байшангуудай хүдэлмэриие һайжаруулха хэмжээнүүдэй тухайда» БМАССР-эй Совнарком болбол 1940 оной август һара соо түсхай тогтоол гаргаһан байгаа.

Энэ тогтоолой үнэнэй һүүри дээрэ өөһэдынгөө хүдэлмэриие шэнэдхэн табиһан, хүүгэдэй байшангууд болбол нлангаяа, ухибүүдые ажалда һурган хүмүүжүүлгээр нилээд амжалта туйлаа.

Гэбэшье, зарим байшангуудай хүдэлмэридэ дутуунууд олон. Заиграйн аймагдахи хүүгэдэй байшангай директор Иванов гэгшэ өөрынгөө ажахыда хэрэглэгдэхэ һаамхай үнеэны худалдан абалгые хангаагүй. Кяхтын аймагдахи хүүгэдэй байшангай директор нүх. Кузьмин огород тарилга ба гахай шахалгые муугаар эмхидхэһэн байна.

Ушар иимэһээ, республикын СНК болбол энэ жэлэй эсэс хүрэтэр эдэ дутуунуудаа зайлуулан, хүдэлмэреэ һайнаар эмхидхэхыень дурсагдаһан директорнуудые уялгалба.

ЗҮНАЙ ТЕАТРЫН БАРИЛГА

Москвада болоһон, Бурят-Монголой искусствын декадатай дашарамдуулан Союзна Совнарком болбол манай республикын искусствые саашадань хүгжөөхэ хэмжээнүүдэй тухайда шиидхэбэри баталһан байна. Тэрэнэй ёһоор, мүнөө баригдажа байгаа зунай театр шэнэ жэлэй эхин хүрэтэр бэлэн болгогдохо юм.

Тус театрын барилгада хамта 400 мянган түхэриг мүнгэн гаргашалагдахань.

БМАССР-эй Совнаркомдо

Ажалай книжкэтэй болгохо тухай ССР Союзай Совнаркомой 1938 оной декабриин 20-ной тогтоол манай республика доторхи предприяти ба организацинуудта хангалтагүйгөөр бэелүүлэгдэжэ байһаниие БМАССР-эй Совнарком тэмдэглэбэ.

Ажалайнь книжкые шалгангүй хүдэлмэридэ абаха ба хүдэлмэридэ шэнээр орогшодые саг соонь ажалай книжкэтэй болгодоггүй зарим фактнууд мүнөө болотор үшөө гүйсэд усадхагдаадүй байна. Жэшээнь, ПВЗ-дэ 516 хүн, Трансторгпитдэ 137 хүн, Буркоопсоюздэ 11 хүн ажалай книжкэгүй байба. Мүн Итанцын МТС-тэ 29 хүдэлмэрилэгшэдэй 11 хүниинь, Иволгын МТС-тэ 40 хүдэлмэрилэгшэдэй 31 хүниинь ба Тарбагатайн МТС-тэ 19 хүниинь ажалай книжкэгүй байдаг ба хүдэлмэрилэгшэдынь өөр өөртөө ажалайгаа книжкые хадагалаад байдаг абадал үзэгдэнэ.

Ажалай книжкэ дээрэ тон һалаахаар бэшэдэнэ, хүдэлмэришэдые урмашуулһан ба бусад зүйлнүүдые саг соонь книжкэдэнь тэмдэглэдэггүй байгаа.

Тэмдэглэгдэһэн фактнууд болбол республикын хүтэлбэрилэгшэ организацинуудташье ба предприятинуудташье бии. Энэ хадаа кадрнуудые шалгалтагүй ба, бүридхэлэй хэрэгтэ, ажалай хуулиие бэелүүлгэдэ предприяти ба организацинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй зүгһөө болохо шалгалтын үгы байһанһаа болоно.

БМАССР-эй СНК болбол ажалай книжкэтэй болгохо тухайда СССР-эй Совнаркомой 1938 оной декабриин 20-ной тогтоол хазагайруулһанайнь түлөө Буркоопсоюзай түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Табхаевта выговор үгэһэн байна.

Декабриин 15 хүрэтэр бүхы хүдэлмэрилэгшэдые ажалай книжкэтэй болгохыень Алнатовые (ПВЗ), Табхаевые (Буркоопсоюз) ба бусад наркомадуудай, организацинуудай ба учреждениинүүдэй хүтэлбэрилэгшэдые уялгалба.

Гадна, Наркомадуудта ба учреждени, предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд хадаа ажалай книжкын оформлени ба хадагалалгые ямараар хадагалагдажа байһаниие саг ургэлжэ шалгажа байха ёһо гэжэ Совнарком эриинэ.

Үзэг бэшэг мэдэхэгүйе хүсэд усадхаха

Селенгын аймагта үзэг бэшэг мэдэхэгүйе усадхалга ба Бурят-Монголой шэнэ үзэгые шудалалгын хүдэлмэриие хүтэлбэрилгэ тон муу байна.

Аймаг соо хамтадаа 205 хүн үзэг бэшэг мэдэхэгүй ба 1807 хүн үзэг бэшэг бага мэдэнэ. Энэ тоо болбол Селенгэдэ ехэ наһатанай һургуулинуудай хүдэлмэриие хүтэлбэрилжэ байһаниие ба шэнэ үзэг шудалалгые партийна, советскэ организацинуудай хүтэлбэрилөөгүйе харуулна.

Убэр-Зээхэйн сомоной, Калининай нэрэмжэтэ колхоздо наһатанай һургуули хүдэлмэрилжэ эхилбэшье, үзэг бэшэг мэдэхэгүйшүүд бүхыдэнь хабадуулжа шадаагүй. Занятинь таһалдана. 30 шахуу хүнүүдэй суглархын орондо, зүвхэн 4-5 хүн хабадаана. Тус сомоной, Кагановичын нэрэмжэтэ колхоздо, һургуулиие түлеэгээр хангаагүй дээрэһээнь, тэрэнь хүдэлмэрилэнэгүй. Тус колхоздо хамтадаа үзэг бэшэг мэдэхэгүй ба бага мэдэхэ 51 хүн бии юм. Наһатанда үзэг бэшэг заагша нүхэр Цыденова болбол һургуулияа түлөөлхэ, занятияа эхилхэ эрид хэмжээнүүдые абанагүй.

Тамчын сомондо хамтадаа үзэг бэшэг мэдэхэгүй ба бага мэдэхэ 159 хүн бии. Тэдэ, эндэ наһатанай һургуули хүдэлмэрилнэгүй. Энээнэй гол шалтагааниинь юуб гэхэдэ, гэгээрэлэй таһаг болбол тетрадяар, учебнигүүдээр хангаагүй байна.

Наһатанай һургуулинуудай үрэтэй һайнаар хүдэлмэрилхэ бүхы условинуудые байгуулжа, үзэг бэшэг мэдэхэгүйе ойрын үедэ дүүрэнээр усадхахын түлөө селенгынхид тэмсэхэ ёһотой.

Д. ДАМБАЕВ.

1941 ОНДО СОМОНОЙ СОВЕДҮҮДЫЕ БА МТС-үүдые ТЕЛЕФОНИЗАЦИЛГА

БМАССР-эй Совнарком болбол 1941 ондо Сомсоведүүдые ба МТС-үүдые телефонизацилха, мүн 160,2 мянган түхэриг гаргашатайгаар хуушан хилинүүдые шинэдхэн байгуулха план батлаба.

Партийна ажабайдал

Кадрнуудые зүбөөр шэлэхэ

Кадрнуудые шэлэжэ хүдэлмэридэ зүбөөр табилга тон харюусалгатай хэрэг. Энэ асуудалые партийна организаци хүтэлбэрилхэ уялгатай.

Зүгөөр, дурсагдэгша асуудалда Хоринн аймаг доторхи зарим партийна организацинууд хайша хэрэгээр хандана. Тэрээн дээрэһээнь боложо, зарим колхозуудта, түрүүлэгшэнь, бригадирнууд ба бусад хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдынь жэлдээ хэдэн дахин һэлгэгдэдэг байна. Оло дахин һэлгүүлэлгэ хадаа һайнда хүргэдэггүй, харин ажалдань һаад хохидол ушаруулдаг.

Кульска сельсоведэй, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоздо 1940 оной 10 һарын торшо дотор 4 бригадир гаргагдаад, мүнөө табадахинь хүдэлмэрилжэ байна. Партийна организаци хадаа колхозой бригадир хүдэлмэридөө бирагүй гээд лэ ондоо хүниие бригадираар дэбжүүлхыень колхозой правлениидэ дурадхадаг ба уданшьегүй баһал тиимэ шалтагаанаар бригадирһаань гаргахые эридэг байха юм. Эндэхи эхин парторганизаци хадаа колхозой хүтэлбэрилхы хүдэлмэришэдые хүмүүжүүлхэ, тэдэнэрэй дунда үдэр бүхэндэ хүдэлмэри ябуулхын орондо, хүдэлмэриһөөнь гаргуулхые оролдодог зантай.

Мүн лэ иимэнүүд ушар «Зургаанай Зам» колхозой дэргэдэхи партийна организацида гараһан байгаа. Юуб гэхэдэ, ВКП(б)-гэй Айкомоор баталагдаһан бригадирнуудые ба фермын эрхилэгшэдые тусхайта ажалһаань гаргажархихо ябадал үзэгдэнэ.

Колхозно кадрнуудые хүмүүжүүлхэ, тэдэндэ туһалха хэрэгтэй. «Хүдэлмэрилжэ шадаагүй» гээд лэ, арба-таба хономсоороо ажалһаань сүлөөлдэг ябадалда эсэс табиха ёһотой.

(«КРАСНАЯ ЗАРЯ»).

Дутуунуудаа дары усадхаха

Айкомуудай дэргэдэхи пропаганда ба агитацийн таһагууд болбол «ВКН(б)-гэй историин хуряангы курсые» шудалалга ямараар ябуулагдажа байһаниие шалгаха, тэрэниие хүтэлбэрилхэ, туһаламжа эмхидхэхэ уялгатайнь мэдээжэ.

Зүгөөр, ВКП(б)-гэй Закаменай Айкомой дэргэдэхи пропаганда ба агитацийн таһаг тус хүдэлмэридэ томо дутуунуудтай байһаар. Зарим коммунистнуудынь «Хуряангы курсые» үзэлгэдэ мүнөө хүрэтэр хабаадуулагдаадүй.

— Бидэнэр «Хуряангы Курсые» оройдоошье үзэнэгүйбди,—гэжэ «Улаан Далхай» колхозой коммунистнууд мэдүүлнэд.

Гадна, бурят хэлэн дээрэ лекци ба консультаци хэбэл тон ехэ туһатай байха һэн. Теэд, энэ асуудалые Закаменай айкомойхид хэрэгсээдэггүй байха юм.

ВКП(б)-гэй Закаменай Айком хадаа партийна пропагандын хүдэлмэрилэхи дутуунуудые дары усадхаха эрид хэмжээ абаха ёһотой.

БОРИС.

Комбинат соогоо түрүү бригада

Миханай комбинадай дэргэдэхи комсомольско эхин организаци хадаа Пригороднэ район доторхи эгээн томо организаци болоно. Хамтадаа 160 гаран комсомолецуудтай.

Тэдэнэр комбинадайгаа үйлэдбэри дээрэ авангардна үүргэ бэелүүлнэ: 64 комсомолецуудынь стахановецууд болонхой. Комсомолецууд-залуушуудай бригадые эрхим комсомолецуудай нэгэн, стахановка нүхэр Л. Морозова хүтэлбэрилнэ. Тус бригада—комбинат соогоо түрүү һуурида. Даабаринуудаа 130-150 процент хүрэтэр дүүргэдэг юм.

Бригадир нүхэр Морозова хадаа ажалай үндэр бүтээсые туйлахын түлөө большевистскээр тэмсэнэ. СССР-эй эдеэ хоолой Арадай Комиссар болбол нүхэр Морозовае «Эдеэ хоолой промышленностиин отличнигта» гэһэн значогоор шагнаһан байна.

Цехэй комсомольско комитедэй секретарь нүхэр Тарахановский гэгшэ ажал хүдэлмэридөө үнэн сэхээр, оролдосотойгоор хандадаг эрхим стахановецуудай нэгэн юм. Үдэрэйгөө даабариие 200 процент хүрэтэр дүүргэдэг. Хүдэлмэриинь шанар хододоо эрхимдэ тоологдоно. Иимэнүүд комсомолецууд-стахановецууд организацидань олон.

Ц. Ц.

Хүтэлбэри эригдэнэ

Ажалша олониитые сэрэгэй хэрэгтэй танилсуулжа, тэдээниие мобилизационно бэлэн байлгалгада Осоавиахимай эхин организаци ехэ үүргэ эзэлнэ.

Тиибэшье, Зэдын аймагай зарим колхозуудай дэргэдэхи ОСО-гэй организацинууд өөрынгөө хүндэтэ үүргые дүүргэлтэ болгожо шаданагүй. Осоавиахимай гэшүүдынь тус хүдэлмэридэ тон хайша хэрэгээр хандадаг байна.

Дээдэ-Ториин сомоной, «КИМ» колхозой дэргэдэхи ОСО-гэй организаци 1939 он дотор ямаршье хүдэлмэри ябуулаагүй, нэгэшье суглаа хээгүй. Тэрэнэй түрүүлэгшэ Хандадоржо Ринчинов гэгшэ хүдэлмэри ябуулхын орондо, саг үргэлжэ архяар ундалдаг байгаа.

ОСО-гэй хүдэлмэриие унагааһан, архинша Ринчиновые гаргажа, оронդонь Валсиков гэгшые һунгаһан юм. Теэд, мүнөө хүрэтэр ОСО-гэй хүдэлмэридэ хубилалта болоогүй, харин, гансал түрүүлэгшэнь һэлгэгдээ. Осоавиахимай аймсоведэй зүгһөө хамааралсажа, туһалхаар болоо.

Г. ЧАГДУРОВ.

ВКП(б)-гэй Обкомдо

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Областной Комитедэй Бюро болбол:

Өөрынгөө идейно-политическэ хэмжээ дээшэлүүлхые оролдодоггүйнь түлөө ба партиин кандидадай нэрэзэргэдэ хүрөөгүй М. Ф. Коротковае ВКП(б)-гэй члэнэй кандидадһаа гаргаһан, Улан-Удын Горкомой шиидхэбэриие баталаа.

Колхозой гахайн фермэ дээрэ хоролто хэһэнэйнь, сагүргэлжэ архидадагайнь түлөө ба судаар шиидхэгдэһэн М. С. Бондаревые ВКП(б)-гэй членһээ гаргаһан, партиин Тарбагатайн Райкомой шиидхэбэриие баталһан байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Хандагатайн мехлесопунктын модобэлэдхэлэй участогай хүдэлмэришэдэй ухибүүд урогойгоо һүүлээр хадаруу һолжоржо наадажа байнад.

Михайловай фото.

ЭДИБХИТЭЙ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭ

Нүхэр Табанов гэгшэ МОПР-эй организацийн хүдэлмэридэ 1922 онһоо хойшо хүдэлмэрилнэ. Һүүлэй үелэ, БМАССР-эй хэлхээ холбооной управлениин контородо хүдэлмэрилжэ байха зуураа, тэндээ МОПР-эй организациин хүдэлмэриие һайнаар табиһан байна. Эндэхи МОПР-эй организациин хүдэлмэриинь Улан-Удэ город соо эгээн эрхимдэ тоологдодог.

Нүх. Табанов хадаа МОПР-эй Улан-Удэ городой Центральна районой эмхидхэлэй бюрогой түрүүлэгшээр дэбжүүлэгдэбэ. Эндэ хүдэлмэрилжэ эхилһээр, эхин организацинуудай хүдэлмэриие эмхидхэн ябуулхын тула ехэ оролдолго гаргажа байна. Организаци бүхэндэ ябажа хүдэлмэридэнь бодото туһаламжа үзүүлнэ.

«Красный Путь» артелиин дэргэдэхи МОПР-эй организаци һайнаар хүдэлмэрилдэг. Артелиин хүдэлмэришэдэй дунда интернациональна хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулагдана. Энэ хүдэлмэри нүхэр Табановай үдэр бүхэнэй туһаламжаар эмхидхэгдэһэн байха юм.

МОПР-эй ЦК хадаа эдибхитэ хүдэлмэрилэгшэ нүхэр Табановай ябуулһан хүдэлмэриие эрхимдэ тооложо, грамотаар ба значогоор шагнаба.

Ц. ЦЫДЕНОВ.

Хэблэлэй ба полиграфиин управлени байгуулагдахань

РСФСР-эй СНК-гэй дэргэдэхи Экономическа Соведэй 1940 оной октябриин 24-нэй тогтоомжотой зохилдуулан, полиграфическа предприятинуудай хүтэлбэриие гуримшуулхын зорилгоор, БМАССР-эй Совнаркомой дэргэдэ 1941 оной январиин 1-һээ хойшо Хэблэлэй ба Полиграфиин Управлениие бии болгохо тухай БМАССР-эй Совнарком тогтоомжо гаргаба.

Ном, журнал ба газетэ гэхэ мэтые гаргадаг областной ба районуудахи полиграфическа бүхы предприятинууд болбол тус управлениин мэдэлдэ үгтэхэ байна.

БМАССР-эй Совнарком болбол типографинуудые бүхы хэрэгсэлнүүдтэйнь ба хүдэлмэрилэгшэдтэйнь Хэблэлэй ба Полиграфиин Управленидэ үгэхые Нютагай Промышленностиин Наркомадые ба районуудай газетэнүүдэй редакторнуудые уялгалба.

СОВЕТСКЭ ХУДАЛДААНАЙ ПРИНЦИПЫЕ НАРЯАР САХИХА

Потребкооперациин хүдэлмэрилэгшэд болбол парти ба правительствын заабариие бэелүүлэн, ажалшадые эд бараагаар хангаха хэрэгтэ үнэн сэхээр хандаха уялгатай.

Кооперацинуудта худалдагдаха эд бараае хулгайлха ба үрихэ ябадалтай эрид шангаар тэмсэхэ шухала байһаниинь эли мэдэгдэнэ. Гэбэшье, зарим сельпонууд советскэ худалдаанай принципые эбдэнэ.

Жэшээлхэдэ: Иволгын селпогой складые даагша Антонова гэгшэ тус складта ороһон эд бараае үбэршэлхэһөө гадна, саг үргэлжэ архидаа эмхидхэнэ, ажалай дисциплинэ эбдэнэ. Антоновагай энэ мэтын хуулибуса аашануудта хабаадагша хани нүхэдыень нэрэлбэл: селпогой бухгалтер Богаторев, пекарниие даагша Калашников ба бусад болоно.

Сельпогойнь түрүүлэгшэ Матвеев гэгшэ эдэнэй гэмтэ ябадалые элирүүлэн, хулгай ба үрилтэтэй тэмсэхын орондо, харин өөрөөшье «амаа тоһодожо» һураһан байна. Жэшээнь, октябрь һара соо Улан-Удын «Росшвейсбытһээ» 7 платье абаһан аад, тэдэнһээ хоёрынь город дээрэ үнтэй сэнгээр худалдаад ошоһон байгаа. Үлэгшэ 5-найнь нэгые Антонова үбэршэлөө. Энэ жулик болбол 3 түхэриг 40 мүнгэ сэнтэй һиихэнүүдые 34 түхэригөөр фактуралһан байха юм. Энээнһээ гадна, Антонова болбол 2656 түхэриг кооперативна мүнгые хулуужа абахын тулада хуурмаг документ зохёогоод байтараа баригдаа һэн. Тиибэ-яабашье, Иволгын Райпотребсоюзай хүтэлбэрилэгшэд жулик ба хулгайша Антоновае далдалжа байһыень Буркоопсоюзай президиум элирүүлжэ, хэрэгыень судта үгэбэ.

Гэхэ зуура, пайщигуудта хубаагдаха эд бараае хулгайгаар абажа, советскэ худалдаанай принцип эбдэжэ байһыень ревизионно ба лавкын комиссинууд һайса мэдэжэ байбашье, огто хэрэгсээнгүй байдагынь элирбэ.

Советскэ худалдаа-наймаанай ёһо заршамые хазагайруулһан ушарнууд гансахан Иволгада бэшэ, мүн Зэдын, Закаменай, Тарбагатайн ба бусад аймагуудта үзэгдэнэ.

Үнгэрэгшэ хабар Зэдын Райпотребсоюз 5 велосипед абаһан аад, нэгыеншье магазинда оруулаагүй, харин «тарилгада зорюулагдаһан товар» гэжэ шалтаг бариад, доогуур хубаажа һалгаба.

Тэрэнэй һүүлдэ, май һара соо 7 пар хром сабхи абтаһан байгаа. Тэдэнь Аймгүйсэдкомой худалдаанай таһагые даагша нүх. Гармаевай мэдэлдэ сэхэ ороод, аймагай хүдэлмэрилэгшэд өөһэд хоорондоо хубааһан байна. Тиихэдэнь, Зэдын аймагай прокурор нүх. Воскресенский гэгшэ энээн тушаа һонирхоһон ба нэгэ хэдэн гэршэнэрһээ асуулта хэһэн болобошье, тэрэнээ захадань гаргангүй орхиһон байха юм.

Закаменай Райпотребсоюзда ошоһон велосипед, часынууд г.м. шухаг товарнууд нэгэтэшье лавкада ородоггүй, харин хойто үүдээр һубарин гараһаар дууһадаг зантай. Энэ кооперативна зөөриие ба эд бараае үрижэ байһан зэмэтэдыень аймпрокурор нүх. Поваляев гэгшэ һайса мэдэхэ байбашье, тэдэниие хэһээхэ тушаа эрид шанга хэмжээ абанагүй.

1940 оной июлиин 27-ой үдэр Тарбагатайн аймагта худалдагдаха ёһотой бүд ба шевиодые имагта аймцентр дээрэхи хүдэлмэрилэгшэд хубаажа абаба. Энэ хуулибуса ааша үүсхэһэн зэмэтэниие хэһээхэ тухайда мүрдэлгын органууд бүри анхарангүй, дугайгаар үнгэргөө. Мүн иимэрхүү фактнууд Мысовойдошье бии байгаа.

Буркоопсоюзай правлени болбол кооперативай зөөриие хулуугшадые ба үригшэдые, эд бараа эли далдаар үбэршэлэгшэдые хайрагамгүйгөөр хэһээхэ тушаа бүхы олониитын һаналые хандуулхань шухала. Советскэ худалдаанай принципые наряар сахиха хэрэгтэ ревизионно ба лавкын комиссинуудай үүргэнь нилээд ехэ.

Д. КОЛМАКОВ—Буркоопсоюзай консультант.

ХИЛЫН СААНАҺАА ТЕЛЕГРАММАНУУД

Гитлерэй үгэ

БЕРЛИН, декабриин 10. (ТАСС). Мүнөөдэр Берлиндэхи сэрэгэй предприятинуудай нэгэндэ болоһон суглаан дээрэ Германиин рейхсканцлер Гитлер үгэ хэлэбэ. Рейхсмаршал Геринг, Германиин зэбсэгтэ хүсэнэй верховно командованиин хүтэлбэрилэгшэ генерал-фельдмаршал Кейтель, Германиин армиин главнокомандалагша генерал-фельдмаршал Враухич, «ажалай фронтын» хүтэлбэрилэгшэ Лей, адмирал Редер, пропагандын министр Геббельс ба Германиин бусад хүтэлбэрилхы деятельнүүд тус суглаанда хабаадалсаба.

Гитлер хадаа өөрынгөө үгые гол түлэб дотоодын политикын асуудалнуудта зорюулба.

Гитлер болоол энэ дайнай үүсхэгдэһэн шалтагаанууд тухай хэлэхэ зуураа, Англиин, Франциин, Германиин ба Италиин арадзониие, мүн территориие жэшээлһэн тоонуудые харуулхатаяа хамта, версальска договороор тэгшэ бэшээр хубаарилагдаһан энэ территоринуудые мүнөө тэгшэдхэхэ зорилготойб гэжэ мэдүүлһэн байна.

Германиин ба Англиин хоорондын дайнай гол этапууд дээрэ тогтожо хэлэхэ зуураа, Гитлер болбол Германи мүнөөнэй гээгдэл хадаа 1870-187.. онуудта Францитай дайлалдаха үе... Германиин алдаһан тэдэ гээгдэлһээ б... га байна, шархатаашадай тоо мүн ... үсөөн гэжэ мэдээсэбэ.

Зэбсэгтэ хүсэнүүдые бүхэжүүлхы... түлөө ябуулагдаһан хүдэлмэриин ашаа... ба мүн сэрэгэй шухала зүйлнүүды... байгуулжа шадаһанайгаа ашаар, Гер... мани болбол «Англиин ямаршье юу... хээ һаань», али бүхы добтолгодо мүнө... бэлэн байна гэжэ, Гитлер саашаа м... дүүлнэ.

Германи болбол Англида бүри г... сэтэй сохилто хэхээр байна, хэрбэ... Англиин «ямар нэгэн континент дээр... бүхэжэхөө һэдээ һаань, бидэнэр бай... дахин тэрэнэй урда харагдахабди» гэ... жэ Гитлер хэлэнэ.

Саашань Гитлер мэдүүлбэ: — Эн... дайнай эсэсэй сагые тодорхойлолго би... дэнэрһээ лэ дулдыдаха байна. Энээнд... би тон һэргэгээр ханданаб. Германи... болбол энэ сагые сохом тэсэжэ шадаха... ба буугааршье, сагааршье, экономикоор... шье илагдахагүй.

Общинануудай палата дээрэ Черчиллиин хэлэһэн үгэ

ЛОНДОН, декабриин 10. (ТАСС). Рейтер агентствын мэдээсэхэнь хадаа, мүнөөдэр премьер-министр Черчилль болбол Африкадахи дайнай ябуулганууд тухай общинануудай палата дээрэ мэдээсэбэ. Черчилль болбол Итали ба Грециин хоорондо эхилһэн дайнтай дашарамдуулан, Англи хадаа Египет дээрэ байһан өөрынгөө агаарай сэрэгэй хүсэнүүдэй зарим хубиие Грецидэ эльгээһэн байна. Тиимэһээ Египедэй райондохи Англиин авиациин ябуулганууд һуларба гэжэ, үгынгөө эхиндэ Черчилль заана. Англиин сэрэгүүд болбол декабриин 7-ной үдэр баруун сүл губида добтолжо эхилһэн ба мүнөө 75 миль урагшаа дабшаба. Добтологшо сэрэгүүд хадаа декабриин 9-дэ, эрье шадарай Сиди-Барраниһаа эхилээд, саашадаа сүл губиин гүн оруу үргэлжэлһэн фронт дээрэ, Италиин частьнуудтай тулалдажа эхилһэн байна.

Англиин сэрэгүүд болбол, Черчилль заана, сэрэгэй хэрэгсэлнүүдые ба 500.. хүнүүдые плендэ абажа. Италиин сэрэгүүдэй оборонын хоёрдох линидэ ойротобо. Англиин бусад отрядууд хадаа Сиди-Баррани ба Вахвак хоорондын райондохи эрьеэ хүрэбэд. Мүн Англиин кораблинууд итальянецуудай позицинуудые, илангаяа Мактилые ба Сиди-Барраниие бомбодобо.

Черчилль хадаа Англиин сэрэгүүдэй дабшалгые дэмжэн үдэшэһэн, Англиин авиациин ябуулгануудые мүн тэмдэглэбэ.

Греци ба Италиин хоорондохи дайн

ЛОНДОН, декабриин 9. (ТАСС). Грегүүд болбол Санти-Кварантын ба Валоны эрье шадар һууһан, Аргирокастронһоо баруулжаа 35 километртэ байһан Химарра город тээшэ зүглэн, түргэнөөр урагшаа дабшажа ябана гэжэ Рейтер агентство мэдээсэнэ.

Итальянска арьергарднууд хадаа грегүүдэй добтолгодо эрид эсэргүүсэлгэ үзүүлхэ зуураа, греческэ частьнуудые жэжэхэн отрядууд болгон таһалжа, амжалтатай контрдобтолго ябуулха арга олохые һэдэнэд.

30 километр утатай фронтын центртэ үсэд шанга тулалдаанууд болоно. Итальянецууд эндэ илангаяа эрид эсэргүүсэлгэ үзүүлнэ.

***

НЬЮ-ЙОРК, декабриин 10. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентствын мэдээсэхэнь хадаа, Санти кваранта дээрэ байһан, итальянска армиин баруун флангынь декабриин 9-нэй үдэр сухарижа эхилбэ гэжэ греческэ правительствын түлөөлэгшэ мэдүүлһэн байна. Грегүүд болбол хойто фронт дээрэ шухала стратегическэ удхашанартай үндэрые эзэлбэ.

ГРЕКО-ИТАЛЬЯНСКА ФРОНТДОХИ БАЙДАЛ

ЛОНДОН, декабриин 10. (ТАСС). Албанска фронтын хойто секторто саһанай ехээр унаһан дээрэһээ дайнай ябуулганууд бэрхэшээлтэй болобо гэжэ лондонско сэрэгэй хүндэтэй нюурнуудһаа абтаһан мэдээе баримталан, Рейтер агентство мэдээсэнэ.

Поградецын райондо итальянецуудай эсэргүүсэл шангадаба. Зүгөөр, грегүүд хадаа Район мүрэнэй хоёр гол губиин хоорондо нилээд урагшаа дабшаба. Мэдээсэлэй ёһоор, Албаниин центральна хубида итальянецууд Клисуры городые орхижо гараба. Эрье шадархи секторто грегүүдэй нилээд ехэхэн добтолгонууд үшөө үргэлжэлһөөр. Мүнөө грегүүдэй Пикерестэ (Санти-Кварантһаа хойгуур 15 миль тухай) байһаниие Лондондо абтаһан мэдээнүүд гэршэлнэ.

БАРУУН СҮЛ ГУБИДАХИ АНГЛИИН ДОБТОЛОЛГОНУУДАЙ ЗОРИЯГО

ЛОНДОН, декабриин 10. (ТАСС). Лондондо абтаһан мэдээнүүдэй ёһоор, английска сэрэгүүдэй египетскэ-ливийскэ фронтдо добтололго хадаа Италиин сэрэгүүдэй баруугаар хажуу талһаань орохоор зүглүүлэгдэһэн ба итальянска хүсэнүүдые гэдэргэнь далай тээшэ түрихэдэнь, тэндэнь Англиин уһан сэрэгэй флот тэдэнэй байдалые бэрхэшээлтэй болгохо — сохом иимэ зорилготойгоор лэ гэнтэ сохихо һэдэлгэтэй байба.

Үсэгэлдэр Сиди-Барраниһаа урдуурхи районд англичануудай плендэ абаһан 1000 хүнүүдэй ехэнхи хубинь ливиецүүд байба. Тэдэнэр хадаа фронтын тус сектортэхи итальянска сэрэгүүдэй олонхинь болоно.

Харюусалгата редактор **Р. БИМБАЕВ.**

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, Каландарашвили, 19. Телефоны: редактора — 3-23; секретариата — 3-44; отделов партийной жизни, агитации и пропаганды — 7-55(2зв.); экономического отдела—7-55; отдела писем—5-07; дежурного по редакции—5-07.
Н—4231 Типография НКМП БМАССР.